

İstanbul Sözleşmesi Türkiye İzleme Platformu adaylarından Prof. Dr. Feride Acar, İstanbul Sözleşmesi Uzmanlar Komitesine Seçildi

İstanbul Sözleşmesi'nin izlenmesi ve denetlenmesinden sorumlu olacak Uzmanlar Komitesi (GREVIO) belirlendi. Bağımsız kadın ve LGBTİ örgütlerinden oluşan İstanbul Sözleşmesi Türkiye İzleme Platformu olarak desteklediğimiz, Prof. Dr. Feride Acar, Uzmanlar Komitesi'ne seçildi. Israrlı talebimiz sonucu son dakikada Türkiye adayı olarak gösterilen Acar, Sözleşme'nin mimarlarından biri olarak biliniyor.

GREVIO üyeleri kısa adı İstanbul Sözleşmesi olan, Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev içi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne taraf devletlerin temsilcilerinden oluşan Taraflar Komitesi tarafından seçiliyor. Taraflar Komitesi'nin taraf devletlerin adayları arasından, dört yıl süre ile görev yapmak üzere seçtiği on kişilik ilk GREVIO, Sözleşme'nin denetleme ve izleme yöntemlerini de belirleyecek. Bu nedenle, GREVIO'nun ilk dönemdeki üyelerinin insan hakları, cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddet alanlarındaki uzmanlığı özel bir önem taşıyor.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kadın Çalışmaları Anabilim Dalı kurucularından olan Prof. Dr. Feride Acar, doksanlı yılların başlarından itibaren, cinsiyet eşitliği ve kadının insan hakları konularında çeşitli uluslararası platformlarda Türkiye'yi temsil ediyor. Acar, Birleşmiş Milletler (BM) Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılmasına Dair Sözleşme'nin (CEDAW) denetim organı olan Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Komitesi (CEDAW Komitesi) üyeliği ve 2003-2005 yıllarında başkanlığı görevlerini üstlenmişti. 2015-2018 dönemi için yeniden CEDAW Komitesi'nde yer alan Acar'ın GREVIO komitesine seçilmesi, sadece Türkiye'de değil, diğer taraf ülkelerdeki feminist çevrelerce de sevinçle karşılandı.

Türkiye'nin Prof. Dr. Feride Acar'ın Aday Göstermesi Sürecinde Neler Oldu?

Feride Acar'ın İstanbul Sözleşmesi Taraflar Komitesi tarafından GREVIO adayı olarak seçilmesi biz İstanbul Sözleşmesi Türkiye İzleme Platformu üyesi örgütler için şaşırtıcı olmadı. Zira Feride Acar'ın Sözleşmede belirtilen adaylık kriterlerini fazlasıyla taşıdığını, kendisinin Türkiye adayı olarak önerilmesi gerektiğini Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı (ASPB)'na çeşitli defalar ifade etmek zorunda bırakılmıştık.

Kadına yönelik ev içi şiddet ve toplumsal cinsiyet temelli şiddet alanında, cinsiyet eşitliği temelinde mücadele eden, bu mücadelede yerel ve uluslararası politikaları yakından izleyen, 89 örgütlenmeden oluşan Platform olarak, GREVIO adaylarının belirlenmesine ilişkin ASBP nezdinde çeşitli girişimlerde bulunmuştuk. Bakanlığa, Sözleşme'nin uygulanması için gereken adımların atılması, GREVIO ile ilgili Türkiye'de yürütülecek sürecin ana muhatabı olarak toplantılara katılma talebimizi, belirlenecek adayların taşınması gereken kriterler ve aralarında Feride Acar'ında olduğu bu kriterlere uyan altı adayımızın isimlerini içeren çeşitli yazılı

başvurular iletmıştik. İstanbul Sözleşmesi, tüm taraf devletlere, alanda çalışan örgütlenmelerle her aşamada eşgüdümlü çalışma zorunluluğu getiriyor olmasına rağmen Platform üyesi örgütlenmeler olarak, daha en başında GREVIO Türkiye adaylarının belirlenmesi sürecinde ASPB tarafından çeşitli engellemelere maruz bırakılmış, sürecin dışında tutulmak istenmiştik.

ASBP, aldığı keyfi bir kararla GREVIO Türkiye adayını, kamudan 6 ve STK'lardan 3 kişinin oluşturacağı bir kurul tarafından seçileceğini, bu üç STK'nın hangi üç STK olacağını ise yapılacak bir toplantıda seçimle belirleneceğini duyurmuştu. Bu toplantıya katılmamız için, örgüt başkanı tarafından imzalanmış kaşeli yetki belgelerini, vergi ve kütük numaralarını, yetki belgelerin ıslak imzalı aslını ve benzeri belgeleri yanımızda getirmemiz gibi daha önceki yıllarda bakanlıkla yapılan hiçbir toplantı için istenmeyen bürokratik engeller öne sürülmüştü. Açıklanan aday belirleme yönteminin, antidemokratik olduğu yönündeki görüşlerimizi birde sözlü olarak da ifade etmek üzere, 10 ilden, 33 örgüt toplantıya katılmış, ancak hiçbir öneri ve itirazımız dikkate alınmamıştı. Üç STK'nın seçimle belirlenmesinde, ıslak imza ve kaşe dayatmasında ısrar edilmiş ve bunları sağlamayan örgütlerin oylamaya katılamayacağı belirtilmişti. Bunun üzerine tüm Platform üyeleri toplantıyı terk etmiştik. Kalan yaklaşık 25 kişilik grupla gerçekleştirilen kurmaca seçim ile Hükümet eliyle kurdurulmuş olan Kadın ve Demokrasi Derneği (KADEM) ile Kadın Sağlıkçılar Dayanışma Derneği (KASAD-D)'nin yanı sıra Ayrımcılığa Karşı Kadın Derneği'nin (AKDER) "seçilmişti".

Toplantı sonrasında, tüm bu antidemokratik uygulamalara itirazımızla beraber, Prof. Dr. Feride Acar, adaylık için Bakanlığa başvurusunu desteklediğimizi kamuoyuna duyurmuştuk. GREVIO aday başvuruları için belirlenen son tarihten bir gün sonra, Türkiye Aday Belirleme Komitesi'nin, kadına yönelik şiddetle mücadele eden örgütlenmeler olarak daha önce adını duymadığımız, Yrd. Doç. Dr. Emel Topçu'nun seçildiğini gayri resmi yollardan duymuştuk ancak bu bilgi Bakanlıkça yalanlanmamıştı. Platform üyeleri olarak, Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında herhangi bir tecrübesi olmayan birinin Türkiye GREVIO adayı olarak belirlenmesine itirazlarımızı yazılı olarak belirtmiş, Feride Acar'ın da aday gösterilmesi konusunda ısrar etmiştik. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin 19 Kasım 2014 tarihli kararı çerçevesinde, taraf devletler "mümkün oldukça fazla sayıda aday göstermeye" davet edilmesine karşın ASPB, birden fazla aday gösterilmesine ilişkin talebimizi, "*Ülkemizin GREVIO adayını belirleyen Seçici Kurul, birden fazla aday göstererek ülkemizin oylarının bölünmemesi için tek aday gösterilmesini uygun görmüştür*" gerekçesi ile reddetmişti.

Yaşanan tüm bu süreç farklı aşamalarda Platform tarafından Avrupa Konseyi'nin ilgili birimlerine de rapor edildi. Platform'un verdiği mücadelenin etkisiyle, ASBP yetkilileri doğrudan Feride Acar ile bağlantıya geçmek ve baştan itibaren yapılması gerekeni yaparak kendisini GREVIO Türkiye adayı olarak göstermek durumunda kalmıştı.

Kadına yönelik şiddetle mücadelenin ana ekseninin uluslararası hukuk ve cinsiyet eşitliği hedefinden planlı olarak uzaklaştırıldığına tanık olduğumuz son dönemde, toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesi ve bunun en kapsamlı yasal aracı olan İstanbul sözleşmesinin hayata geçirilmesi çok daha büyük bir önem kazanmıştır. Sözleşmenin uygulanması bağımsız kadın ve LGBTİ örgütler olarak bizlerin katılımı ve bütün toplumsal kesimlerin

desteği ile sağlanacaktır. Cinsiyet eşitliği sadece kadınlar ve LGBTİ bireyler için bir ayrıcalık konusu değil, bir demokrasi ve insan hakları meselesidir.

Sözleşmenin hayata geçirilmesi mücadelemizde çok değerli katkıları olacağını bildiğimiz Prof. Dr. Feride Acar ile daha önce olduğu gibi bundan sonra da dayanışma içinde olacağımızı belirtir, kendisine yeni görevinde başarılar dileriz.

İstanbul Sözleşmesi Türkiye İzleme Platformu

1. Adana Kadın Dayanışma Merkezi (AKDAM)
2. Adıyaman Anadolu İş Kadınları Derneği
3. Adıyaman Genç Kuşak Girişimci Kadınlar ve İstihdam Derneği
4. Adıyaman Kadın Sorunlarını Araştırma ve Çözüm Derneği (AKSAÇ)
5. Adıyaman Kadın Yaşam Derneği (AKAYDER)
6. Amargi İzmir
7. Ankara Feminist Kolektif (AFK)
8. Antalya Kadın Danışma Merkezi ve Dayanışma Derneği
9. Ayvalık Bağımsız Kadın İnisyatifi
10. Avrupa Kadın Lobisi Türkiye Koordinasyonu
11. Bağımsız Kadın Derneği-Mersin
12. Buca Evka -1 Kadın Kültür ve Dayanışma Derneği (BEKEV)
13. Ceren Kadın Derneği
14. Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği (CEİD)
15. Çanakkale Kadın El Emeğini Değerlendirme Derneği (ELDER)
16. Edirne Kadın Merkezi Danışma Derneği
17. Engelli Kadın Derneği
18. Ergani Selis Kadın Derneği
19. Eşitlik İzleme Kadın Grubu (EŞİTİZ)
20. Eşit Yaşam Derneği
21. Ev Eksenli Çalışan Kadınlar Grubu
22. Ev Hanımları Derneği (EVKAD)
23. Femin & Art Uluslar Arası Kadın Sanatçılar Derneği (10 Şube)
24. Filmmor Kadın Kooperatifi

25. Gökkuşuğu Kadın Derneği
26. Haklı Kadın Platformu
27. İstanbul Feminist Kolektif (İFK)
28. İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği
29. İstanbul LGBTT Dayanışma Derneği
30. İzmir Bağımsız Kadın İnisyatifi
31. İzmir Barosu Kadın Hakları ve Hukuk Araştırmaları Merkezi
32. İzmir Çiğli Evka 2 Kadın Kültür Derneği (ÇEKEV)
33. İzmir Feminist Kolektif (İzFK)
34. İzmir Kadın Dayanışma Derneği
35. Kadın Adayları Destekleme Derneği (KA-DER) (Merkez, Şube ve Temsilcilikleri)
36. Kadın Adayları Destekleme Derneği Ankara Şubesi (KA-DER Ankara Şubesi)
37. Kadın Cinayetlerine Karşı Acil Önlem Platformu
38. Kadın Çalışmaları Derneği
39. Kadın Dayanışma Vakfı
40. Kadın Eğitim ve İstihdam Derneği
41. Kadın Emeği İstihdamı Girişimi (KEİG)
42. Kadın Erkek Birlikte Sosyal Eşitlik Derneği (KEBSED)
43. Kadın Erkek Eşitliği Derneği - KAZETEDER
44. Kadın Merkezi Vakfı (KAMER) (23 Şube)
45. Kadın Yazarlar Derneği
46. Kadının İnsan Hakları -Yeni Çözümler Derneği (KİH-YÇ)
47. Kadınlara Hukuki Destek Merkezi (KAHDEM)
48. Kadınlarla Dayanışma Vakfı (KADAV)
49. Kaos Gey ve Lezbiyen Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma Derneği (KaosGL)
50. Kapadokya Kadın Dayanışma Derneği
51. Karadeniz Kadın Dayanışma Derneği (KarKad-Der)
52. Karya Kadın Derneği
53. KAZETE - Bağımsız Kadın Gazetesi

54. Kırmızı Biber Derneği
55. Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
56. Lambdaİstanbul LGBTİ Dayanışma Derneği
57. Mavigöl Kadın Derneği
58. Medya İzleme Grubu (MEDİZ)
59. Mersin 7 Renk LGBT
60. Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı
61. MorEl Eskişehir LGBT
62. Mor Salkım Kadın Dayanışma Derneği
63. Muş Kadın Çatısı Derneği
64. Muş Kadın Derneği (MUKADDER)
65. ONAR Uluslararası Kadın Destek İnisyatifi
66. Ordu Kadını Güçlendirme Derneği
67. Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği
68. Petrol-İş Sendikası Kadın Dergisi
69. Selis Kadın Derneği
70. Sınır Tanımayan Kadınlar
71. Siyah Pembe Üçgen İzmir Derneği
72. Sosyal Politikalar Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği (SPOD LGBTİ)
73. Sosyalist Feminist Kolektif (SFK)
74. Sosyalist Kadın Meclisleri (SKM)
75. Trabzon Kadın Gelişim ve İletişim Derneği
76. Trans Danışma Merkezi (T-DER)
77. Türk Anneler Derneği Trabzon Şubesi
78. Türk Kadınlar Birliği
79. Türk Tabipler Birliği Kadın Hekimler Kolu
80. Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği (TÜKD)
81. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonunu
82. Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonu

83. Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği
84. Urfa Yaşamevi Kadın Dayanışma Derneği
85. Van Kadın Derneği (VAKAD)
86. Van Saray İlçesi Kadın Çocuk ve Aile İlişkilerini Geliştirme Modernleştirme Koruma ve Güçlendirme Derneği
87. WINPEACE - Türkiye Yunanistan Kadınları Barış Girişimi
88. Yaşam Kadın Çevre Kültür ve İşletme Kooperatifi (YAKA-KOOP)
89. Yaşam Kadın Merkezi Derneği